

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36019232	Monte da Vila	Grove (O)	2023/2024

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
IFC	Informática e comunicacións	CBIFC12	Informática de oficina	Ciclos formativos de grao básico	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
AM3010	Ciencias aplicadas II	2023/2024	7	162	194

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	GRACIELA MÉNDEZ CAMIÑA
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión equipo directivo

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

A programación do presente módulo de Ciencias Aplicadas II adáptase á orde do 13 de xullo de 2015 pola que se regulan as ensinanzas de formación profesional básica na Comunidade Autónoma de Galicia, así como o acceso e a admisión nestas ensinanzas, e ao decreto 126/2023, do 20 de xullo, polo que se establece o currículo do ámbito de Comunicación e Ciencias Sociais e do ámbito de Ciencias Aplicadas dos ciclos formativos de grao básico de formación profesional na Comunidade Autónoma de Galicia.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)	Resultados de aprendizaxe									
					301099									
					RA 1	RA 2	RA 3	RA 4	RA 5	RA 6	RA 7	RA 8	RA 9	
1	A actividade científica.	Nesta unidade traballarase a adquisición de destrezas científicas básicas: notación científica, material de laboratorio e normas de seguridade, cambios de unidades, distinción entre o que é ciencia e o que non o é, etc.	14	10	X									X
2	Polinomios.		16	10				X						X
3	A materia e os seus cambios.		20	10						X				X
4	Ecuacións e sistemas.		23	10				X						X
5	As interaccións e a enerxía.		22	10							X			X
6	Gráficas e funcións.		23	10		X		X						X
7	A Terra como sistema.		20	10							X	X		X
8	Xeometría.		22	10			X							X
9	O desenvolvemento sustentable.		12	10								X		X
10	Estadística.		22	10					X					X
Total:			194											

4. Por cada unidade didáctica
4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	A actividade científica.	14

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Caracteriza as fases do método científico, valorando a importancia da investigación e o traballo colaborativo para os avances sociais, e emprega a devandita metodoloxía científica en diversas situacións	SI
RA9 - Mantén unha actitude positiva na aprendizaxe das ciencias, promove activamente o traballo en equipo e participa nel, e valora as contribucións do resto do equipo	SI

4.1.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Relacionar as etapas do método científico con problemas cos que o alumnado se tope na súa vida diaria.	1	Aplicación das fases do método científico a unha situación da vida cotiá.	5,0
2.1 Coñecer as normas de seguridade, pictogramas de peligro e material de uso nun laboratorio escolar.	2	Laboratorio. Material e normas de seguridade.	3,0
3.1 Aprender a usar a notación científica.	3	Ferramentas necesarias para a actividade científica.	6,0
3.2 Saber facer cambios de unidades empregando factores de conversión.			
TOTAL			14

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA1.1 Expuxéronse preguntas e hipóteses que poidan ser respondidas ou contrastadas utilizando o método científico, a observación, a información e o razoamento, explicando fenómenos naturais e realizando predicións sobre eles	• PE.1	N	20
CA1.2 Deseñáronse e realizáronse experimentos, e obtivéronse datos cuantitativos e cualitativos sobre fenómenos naturais no medio natural e no laboratorio, utilizando os instrumentos, ferramentas ou técnicas adecuadas con corrección, para obter resultados claros que respondan a cuestións concretas ou que contrasten a veracidade dunha	• PE.2	N	20

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Craterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
hipótese			
CA1.3 Interpretáronse os resultados obtidos en proxectos de investigación utilizando o razoamento e, cando sexa necesario, ferramentas matemáticas e tecnolóxicas	• PE.3	N	20
CA1.4 Organizouse e comunicouse información científica e matemática de xeito claro e rigoroso e de maneira verbal, gráfica, numérica, etc., utilizando o formato máis adecuado	• TO.1	N	5
CA1.5 Empregáronse e citáronse de forma adecuada fontes fiables, seleccionando a información científica relevante na consulta e na creación de contidos, e mellorando a aprendizaxe propia e colectiva	• TO.2	N	5
CA1.6 Asumiuse responsablemente unha función concreta dentro dun proxecto científico utilizando espazos virtuais cando sexa necesario, achegando valor, analizando criticamente as contribucións do resto do equipo, respectando a diversidade e favorecendo a inclusión	• TO.3	N	5
CA1.7 Emprendéronse, de forma guiada e de acordo coa metodoloxía adecuada, proxectos científicos colaborativos orientados á mellora e á creación de valor na sociedade	• OU.1	N	5
CA1.8 Valorouse a contribución da ciencia á sociedade e o labor dos homes e as mulleres que se dedican ao seu desenvolvemento, entendendo a investigación como un labor colectivo en constante evolución, froito da interacción entre a ciencia, a tecnoloxía, a sociedade e o ambiente	• TO.4	N	5
CA9.1 Amosouse resiliencia ante os retos académicos asumindo o erro como unha oportunidade para a mellora, e desenvolveuse un autoconceito positivo ante as ciencias	• TO.5	N	5
CA9.2 Asumiuse responsablemente unha función concreta dentro dun proxecto científico, utilizando espazos virtuais cando sexa necesario, achegando valor, analizando criticamente as contribucións do resto do equipo, respectando a diversidade e favorecendo a inclusión	• TO.6	N	5
CA9.3 Emprendéronse, de xeito guiado e de acordo coa metodoloxía adecuada, proxectos científicos colaborativos orientados á mellora e á creación de valor na sociedade	• TO.7	N	5
TOTAL			100

4.1.e) Contidos

Contidos
<p>Proxectos de investigación. Metodoloxía da investigación científica. Identificación e formulación de cuestións. Elaboración de hipóteses. Comprobación mediante experimentación. Análise e interpretación de resultados.</p> <p>Contornas e recursos de aprendizaxe científica (como o laboratorio e as contornas virtuais): utilización adecuada, asegurando a conservación da saúde propia e comunitaria, a seguridade e o respecto polo ambiente.</p> <p>Linguaxe científica: interpretación, produción e comunicación eficaz de información de carácter científico no contexto escolar e profesional en diferentes formatos.</p> <p>Valoración da ciencia e da actividade desenvolvida polas persoas que se dedican a ela, e recoñecemento da súa contribución aos distintos ámbitos do saber humano, así como ao avance e á mellora da sociedade.</p> <p>Números e operacións. Identificación e representación de cantidades con números decimais, racionais e irracionais relevantes (raíces cadradas, π, etc.). Representación e ordenación de números na recta numérica. Selección da representación máis adecuada dunha cantidade e utilización en distintos contextos.</p> <p>Estratexias de contaxe. Recontos sistemáticos con diferentes estratexias, como diagramas en árbore ou combinatoria básica. Utilización da contaxe para resolver problemas da vida cotiá e profesional, adaptando a estratexia e o tipo de contaxe ao tamaño dos números.</p>

Contidos
<p>Toma de decisións a partir da información numérica relevante: consumo responsable, relacións calidade-prezo e valor-prezo en contextos cotiáns e profesionais.</p> <p>Estratexias de recoñecemento das emocións que interveñen na aprendizaxe e de desenvolvemento da curiosidade, a iniciativa, a perseveranza e a resiliencia, así como o pracer de aprender e comprender a ciencia.</p> <p>Estratexias que aumenten a flexibilidade cognitiva e a apertura a cambios, e que axuden a transformar o erro en oportunidade de aprendizaxe.</p> <p>Técnicas cooperativas que optimicen o traballo en equipo, despregamento de condutas empáticas e estratexias para a xestión de conflitos.</p> <p>Actitudes inclusivas como a igualdade efectiva de xénero, a corresponsabilidade, o respecto polas minorías e a valoración da diversidade presente na aula e na sociedade como unha riqueza cultural.</p> <p>Estratexias de identificación e prevención de abusos, de agresións, de situacións de violencia ou de vulneración da integridade física, psíquica e emocional.</p>

4.1.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Aplicación das fases do método científico a unha situación da vida cotiá. - Aplicación das fases do método científico a unha situación da vida cotiá.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación da actividade "Aplicación das etapas do método científico a unha situación cotiá concreta". 	<ul style="list-style-type: none"> Realización da tarefa "Aplicación das etapas do método científico a unha situación cotiá concreta". 	<ul style="list-style-type: none"> Informe sobre as fases do método científico. 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de texto, ordenador con conexión a Internet. 	<ul style="list-style-type: none"> OU.1 PE.1 PE.2 PE.3 TO.1 TO.2 TO.3 TO.4 TO.5 	5,0

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
					<ul style="list-style-type: none"> • TO.6 • TO.7 	
Laboratorio. Material e normas de seguridade. - Familiarizarse co nome do material de laboratorio máis común e contener as normas de seguridade.	<ul style="list-style-type: none"> • Explicar os usos dos diferentes materiais de laboratorio e as normas de seguridade para traballar nel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identificar os diferentes materiais de laboratorio e coñecer as normas de seguridade para traballar nel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ir ao laboratorio e identificar diferentes materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> • Laboratorio, material de laboratorio, reactivos para identificar pictogramas de perigo. 	<ul style="list-style-type: none"> • TO.5 • TO.6 • TO.7 	3,0
Ferramentas necesarias para a actividade científica. - Uso de notación científica e factores de conversión.	<ul style="list-style-type: none"> • Explicar como expresar unha cantidade en notación científica e como facer cambios de unidades usando factores de conversión. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dominar a linguaxe científica en diferentes casos prácticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ficha con exercicios sobre notación científica e cambios de unidades. 	<ul style="list-style-type: none"> • Boletín de exercicios, apuntes, calculadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • PE.2 • PE.3 • TO.1 	6,0
TOTAL						14,0

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Polinomios.	16

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Usa a linguaxe alxébrica e as relacións para resolver problemas en diferentes contextos, e comproba a corrección e a coherencia das solucións atopadas	SI
RA9 - Mantén unha actitude positiva na aprendizaxe das ciencias, promove activamente o traballo en equipo e participa nel, e valora as contribucións do resto do equipo	NO

4.2.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Caderno con actividades escritas de operacións de suma e diferenza de polinomios.	1	Suma e resta de polinomios.	3,0
2.1 Caderno con actividades escritas de operacións de de produto dun polinomio un número e por outro polinomio.	2	Producto dun polinomio por un número. Producto de polinomios.	4,0
3.1 Caderno con actividades escritas de operacións de divisións de polinomios.	3	División de polinomios.	5,0
4.1 Caderno con actividades escritas de cálculo do cadrado dunha suma, do cadrado dunha diferenza e do produto dunha suma por unha diferenza.	4	Identidades notables.	4,0
TOTAL			16

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA4.1 Elaboráronse representacións que axuden na procura de estratexias de resolución dunha situación problematizada, organizando os datos dados e comprendendo as preguntas formuladas	• PE.1	N	15
CA4.2 Acháronse as solucións dun problema utilizando a información e os datos achegados, os propios coñecementos e as estratexias e ferramentas apropiadas	• PE.2	N	15
CA4.3 Comprobase a corrección das solucións dun problema e a súa coherencia no contexto formulado	• PE.3	N	15
CA4.4 Empregáronse ferramentas tecnolóxicas adecuadas na representación, na resolución de problemas e na comprobación das solucións	• TO.1	N	10
CA4.5 Organizouse e comunicouse información científica e matemática de xeito claro e rigoroso, e de maneira verbal, gráfica, numérica, etc., utilizando o formato máis adecuado	• PE.4	N	15
CA4.6 Analizouse e interpretouse información científica e matemática presente na vida cotiá, cunha actitude crítica	• TO.2	N	10
CA9.1 Amosouse resiliencia ante os retos académicos asumindo o erro como unha oportunidade para a mellora, e desenvolveuse un autoconceito positivo ante as ciencias	• TO.3	N	10
CA9.3 Emprendéronse, de xeito guiado e de acordo coa metodoloxía adecuada, proxectos científicos colaborativos orientados á mellora e á creación de valor na sociedade	• TO.4	N	10
TOTAL			100

4.2.e) Contidos

Contidos
Linguaxe alxébrica. Expresión de relacións mediante linguaxe alxébrica. Equivalencia de expresións alxébricas de segundo grao. Resolución alxébrica e gráfica de ecuacións de segundo grao en problemas de contextos diferentes. Interpretación da solución dun problema e comprobación da coherencia no contexto. Uso de ferramentas tecnolóxicas na resolución de problemas e interpretación das solucións.
Relacións e funcións. Formas de representación dunha relación: enunciado, táboas, gráficas e expresión analítica. Interpretación da información relevante en situacións reais (funcións cuadráticas, de proporcionalidade inversa, etc.).
Estratexias para a interpretación e modificación de algoritmos. Formulación de problemas susceptibles de seren analizados utilizando programas e outras ferramentas.
Estratexias de recoñecemento das emocións que interveñen na aprendizaxe e de desenvolvemento da curiosidade, a iniciativa, a perseveranza e a resiliencia, así como o pracer de aprender e comprender a ciencia.
Estratexias que aumenten a flexibilidade cognitiva e a apertura a cambios, e que axuden a transformar o erro en oportunidade de aprendizaxe.
Técnicas cooperativas que optimicen o traballo en equipo, despregamento de condutas empáticas e estratexias para a xestión de conflitos.
Actitudes inclusivas como a igualdade efectiva de xénero, a corresponsabilidade, o respecto polas minorías e a valoración da diversidade presente na aula e na sociedade como unha riqueza cultural.
Estratexias de identificación e prevención de abusos, de agresións, de situacións de violencia ou de vulneración da integridade física, psíquica e emocional.

4.2.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Suma e resta de polinomios. - Explicación e exercicios sobre como realizar operacións alxébricas de suma e diferenza de polinomios.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación de como realizar operacións alxébricas de suma e diferenza de polinomios. 	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios escritos de operacións de suma e diferenza de polinomios. 	<ul style="list-style-type: none"> Caderno con actividades escritas de operacións de suma e diferenza de polinomios. 	<ul style="list-style-type: none"> Boletín de exercicios, caderno, ordenador, proxector. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 PE.2 PE.3 PE.4 TO.1 TO.2 	3,0

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
					<ul style="list-style-type: none"> • TO.3 • TO.4 	
Produto dun polinomio por un número. Produto de polinomios. - Explicación e exercicios de como realizar operacións de produto dun polinomio por un número. Explicación de como realizar operacións de produto de polinomios.	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación de como realizar operacións de produto dun polinomio por un número. Explicación de como realizar operacións de produto de polinomios. 	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios escritos de operacións de produto dun polinomio por un número. Exercicios escritos de operacións de produto de polinomios. 	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno con actividades escritas de operacións de produto dun polinomio un número e por outro polinomio. 	<ul style="list-style-type: none"> • Boletín de exercicios, caderno, ordenador, proxector. 	<ul style="list-style-type: none"> • PE.1 • PE.2 • PE.3 • PE.4 • TO.1 • TO.2 • TO.3 • TO.4 	4,0
División de polinomios. - Explicación e exercicios de de como realizar operacións de divisións de polinomio	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación de como realizar operacións de divisións de polinomios 	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios escritos de operacións de divisións de polinomios. 	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno con actividades escritas de operacións de divisións de polinomios. 	<ul style="list-style-type: none"> • Boletín de exercicios, caderno, ordenador, proxector. 	<ul style="list-style-type: none"> • PE.1 • PE.2 • PE.3 • PE.4 • TO.1 • TO.2 • TO.3 	5,0

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
					<ul style="list-style-type: none"> TO.4 	
Identidades notables. - Explicación e exercicios de como calcular o cadrado dunha suma, o cadrado dunha diferenza e o produto dunha suma por unha diferenza.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación de como calcular o cadrado dunha suma, o cadrado dunha diferenza e o produto dunha suma por unha diferenza. 	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios escritos de cálculo do cadrado dunha suma, do cadrado dunha diferenza e do produto dunha suma por unha diferenza. 	<ul style="list-style-type: none"> Caderno con actividades escritas de cálculo do cadrado dunha suma, do cadrado dunha diferenza e do produto dunha suma por unha diferenza. 	<ul style="list-style-type: none"> Boletín de exercicios, caderno, ordenador, proxector. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 PE.2 PE.3 PE.4 TO.1 TO.2 TO.3 TO.4 	4,0
TOTAL						16,0

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	A materia e os seus cambios.	20

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA6 - Caracteriza e explica fenómenos fisicoquímicos relevantes asociados á materia e os seus cambios, empregando coñecementos científicos, e é quen de interpretar e transmitir correctamente información sobre os devanditos fenómenos	SI
RA9 - Mantén unha actitude positiva na aprendizaxe das ciencias, promove activamente o traballo en equipo e participa nel, e valora as contribucións do resto do equipo	SI

4.3.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Diferenciar entre corpo e sistema material e entre o que é materia e o que non. 1.2 Clasificar a materia en función das súas propiedades.	1	A materia e as súas propiedades.	2,0
2.1 Diferenciar os diferentes tipos de misturas. 2.2 diferenciar as sustancias puras das misturas.	2	Formas de presentarse a materia.	4,0
3.1 Coñecer as diferentes formas de separar os componentes cunha mezcla en función das súas características. 3.2 Separar diferentes mezclas no laboratorio.	3	Técnicas de separación de mezclas.	5,0
4.1 Coñecer os nomes e fórmulas de compostos de interese ambiental, biolóxico e industrial.	4	Átomos e compostos: formulación de compostos binarios de interese.	5,0
5.1 Coñecer as principais reaccións químicas de interese industrial.	5	Reaccións químicas.	4,0
TOTAL			20

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA6.1 Identifícanse e comprendéronse os fenómenos naturais relevantes, para os explicar a partir de teorías, leis e principios científicos adecuados, como estratexia na toma de decisións fundamentadas	• TO.1	N	10
CA6.2 Elaboráronse representacións que axuden na procura de estratexias de resolución dunha situación problematizada, organizando os datos dados e comprendendo as preguntas formuladas	• PE.1	N	20
CA6.3 Achouse a solución dun problema utilizando a información e os datos achegados, os propios coñecementos e as estratexias e as ferramentas apropiadas	• PE.2	N	20
CA6.4 Comprobase a corrección das solucións dun problema e a súa coherencia no contexto formulado	• PE.3	N	20
CA9.1 Amosouse resiliencia ante os retos académicos asumindo o erro como unha oportunidade para a mellora, e desenvolveuse un autoconceito positivo ante as ciencias	• TO.2	N	10

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Cráterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA9.2 Asumiuse responsablemente unha función concreta dentro dun proxecto científico, utilizando espazos virtuais cando sexa necesario, achegando valor, analizando criticamente as contribucións do resto do equipo, respectando a diversidade e favorecendo a inclusión	<ul style="list-style-type: none"> • TO.3 	N	10
CA9.3 Emprendéronse, de xeito guiado e de acordo coa metodoloxía adecuada, proxectos científicos colaborativos orientados á mellora e á creación de valor na sociedade	<ul style="list-style-type: none"> • TO.4 	N	10
TOTAL			100

4.3.e) Contidos

Contidos
<p>Composición da materia. Relación, a partir da súa configuración electrónica, da distribución dos elementos na táboa periódica coas súas propiedades fisicoquímicas máis importantes para atopar xeneralidades. O enlace químico. Propiedades das substancias en función do enlace e a estrutura.</p> <p>Cuantificación da cantidade de materia de sistemas de diferente natureza, e, nos termos xerais da linguaxe científica, para manexar diferentes formas de medida e expresión desta na contorna científica.</p> <p>Formulación e nomenclatura de substancias químicas de compostos de maior relevancia ou utilidade social, ou relacionadas coa familia profesional correspondente, segundo as normas da IUPAC.</p> <p>Reaccións químicas. Ecuacións químicas sinxelas: interpretación cualitativa e cuantitativa. Cálculos estequiométricos sinxelos e interpretación dos factores que as afectan. Descrición cualitativa de reaccións químicas de relevancia no mundo cotián e profesional, incluíndo as combustións, as neutralizacións e os procesos electroquímicos sinxelos, comprobando experimentalmente algúns dos seus parámetros.</p> <p>Análise de aspectos enerxéticos e cinéticos das reaccións químicas, aplicando a teoría de colisións, para explicar a reordenación dos átomos e realizar predicións relativas a procesos cotiáns importantes.</p> <p>Estratexias de recoñecemento das emocións que interveñen na aprendizaxe e de desenvolvemento da curiosidade, a iniciativa, a perseveranza e a resiliencia, así como o pracer de aprender e comprender a ciencia.</p> <p>Estratexias que aumenten a flexibilidade cognitiva e a apertura a cambios, e que axuden a transformar o erro en oportunidade de aprendizaxe.</p> <p>Técnicas cooperativas que optimicen o traballo en equipo, despregamento de condutas empáticas e estratexias para a xestión de conflitos.</p> <p>Actitudes inclusivas como a igualdade efectiva de xénero, a corresponsabilidade, o respecto polas minorías e a valoración da diversidade presente na aula e na sociedade como unha riqueza cultural.</p> <p>Estratexias de identificación e prevención de abusos, de agresións, de situacións de violencia ou de vulneración da integridade física, psíquica e emocional.</p>

4.3.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
A materia e as súas propiedades. - Identificar a materia e as súas propiedades.	<ul style="list-style-type: none"> Explicar a diferenza entre o que é materia e o que non o é, entre corpos e sistemas materiais e clasificación as propiedades da materia. 	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios para diferenciar a materia do que non o é, diferenciar entre corpos e sistemas materiais e clasificar as propiedades da materia. 	<ul style="list-style-type: none"> Caderno de exercicios con cuestións sobre a materia e as súas propiedades. 	<ul style="list-style-type: none"> Boletín de exercicios, apuntamentos, pizarra. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.2 TO.1 	2,0
Formas de presentarse a materia. - Coñecer a diversidade da materia en función das súas propiedades.		<ul style="list-style-type: none"> Exercicios para diferenciar os diferentes tipo de materia, diferencias as mezclas homoxéneas das heteroxéneas e as sustancias simples dos compostos. 	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios sobre mezclas e sustancias puras. 	<ul style="list-style-type: none"> boletín de exercicios, caderno, apuntamentos, ordenador con conexión a internet. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.2 TO.1 	4,0
Técnicas de separación de mezclas. - Estudo e posta en práctica dos diferentes métodos de separación dos compoñentes de misturas homoxéneas e heteroxéneas.		<ul style="list-style-type: none"> Exercicios sobre as técnicas de separación de mezclas: identificación e explicación. Práctica de laboratorio: Separación dos compoñentes dunha mezcla homoxénea (cromatografía). Práctica de laboratorio: Separación dos compoñentes dunha mezcla heteroxénea (azúcar, area e virutas de ferro). 	<ul style="list-style-type: none"> Informes das prácticas de laboratorio e caderno con exercicios. 	<ul style="list-style-type: none"> boletín de exercicios, caderno, apuntamentos, ordenador con conexión a internet. 	<ul style="list-style-type: none"> TO.2 TO.3 TO.4 	5,0
Átomos e compostos: formulación de compuestos binarios de interese. - Coñecer o nome e símbolo dos elementos químicos, así como as dos compostos de especial interese que forman.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación da formulación de compostos binarios. 	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios de formulación de compostos binarios. 	<ul style="list-style-type: none"> Caderno de exercicios con cuestións relativas á formulación e nomenclatura de compostos binarios. 	<ul style="list-style-type: none"> Boletín de exercicios, apuntamentos, caderno, ordenador con conexión a internet, pizarra. 	<ul style="list-style-type: none"> TO.2 TO.3 TO.4 	5,0
Reaccións químicas. - Coñecer como se producen as reaccións e os factores que modifican a súa velocidade, así como as principais reaccións de interese biolóxico e industrial.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación das reaccións químicas, os compoñentes, os procesos e a enerxía liberada ou absorbida. 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de exercicios escritos sobre as reaccións químicas, os compoñentes, os procesos e a enerxía liberada ou absorbida. 	<ul style="list-style-type: none"> Caderno con actividades escritas nas que se resolven exercicios sobre as reaccións químicas, os compoñentes, os procesos e a enerxía liberada ou 	<ul style="list-style-type: none"> Boletín de exercicios, apuntamentos, caderno, ordenador con conexión a internet, proxector. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 PE.2 	4,0

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
			absorbida.		<ul style="list-style-type: none"> • PE.3 • TO.1 • TO.2 • TO.3 • TO.4 	
TOTAL						20,0

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Ecuacións e sistemas.	23

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Usa a linguaxe alxébrica e as relacións para resolver problemas en diferentes contextos, e comproba a corrección e a coherencia das solucións atopadas	SI
RA9 - Mantén unha actitude positiva na aprendizaxe das ciencias, promove activamente o traballo en equipo e participa nel, e valora as contribucións do resto do equipo	NO

4.4.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Resolver ecuacións de primeiro grado.	1	Ecuacións.	11,0
1.2 Resolver ecuacións de segundo grado.			

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.3 Resolver ecuacións con denominadores.			
2.1 Resolver sistemas de ecuacións.	2	Sistemas de ecuacións.	12,0
2.2 Resolver problemas mediante o plantexamento de sistemas de ecuacións.			
TOTAL			23

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA4.1 Elaboráronse representacións que axuden na procura de estratexias de resolución dunha situación problematizada, organizando os datos dados e comprendendo as preguntas formuladas	• TO.1	N	5
CA4.2 Acháronse as solucións dun problema utilizando a información e os datos achegados, os propios coñecementos e as estratexias e ferramentas apropiadas	• PE.1	N	20
CA4.3 Comprobouse a corrección das solucións dun problema e a súa coherencia no contexto formulado	• PE.2	N	20
CA4.4 Empregáronse ferramentas tecnolóxicas adecuadas na representación, na resolución de problemas e na comprobación das solucións	• TO.2	N	10
CA4.5 Organizouse e comunicouse información científica e matemática de xeito claro e rigoroso, e de maneira verbal, gráfica, numérica, etc., utilizando o formato máis adecuado	• PE.3	N	20
CA4.6 Analizouse e interpretouse información científica e matemática presente na vida cotiá, cunha actitude crítica	• TO.3	N	5
CA9.1 Amosouse resiliencia ante os retos académicos asumindo o erro como unha oportunidade para a mellora, e desenvolveuse un autoconcepto positivo ante as ciencias	• TO.4	N	10
CA9.3 Empréndéronse, de xeito guiado e de acordo coa metodoloxía adecuada, proxectos científicos colaborativos orientados á mellora e á creación de valor na sociedade	• TO.5	N	10
TOTAL			100

4.4.e) Contidos

Contidos
Linguaxe alxébrica. Expresión de relacións mediante linguaxe alxébrica. Equivalencia de expresións alxébricas de segundo grao. Resolución alxébrica e gráfica de ecuacións de segundo grao en problemas de contextos diferentes. Interpretación da solución dun problema e comprobación da coherencia no contexto. Uso de ferramentas tecnolóxicas na resolución de problemas e interpretación das solucións.
Relacións e funcións. Formas de representación dunha relación: enunciado, táboas, gráficas e expresión analítica. Interpretación da información relevante en situacións reais (funcións cuadráticas, de proporcionalidade inversa, etc.).
Estratexias para a interpretación e modificación de algoritmos. Formulación de problemas susceptibles de seren analizados utilizando programas e outras ferramentas.
Estratexias de recoñecemento das emocións que interveñen na aprendizaxe e de desenvolvemento da curiosidade, a iniciativa, a perseveranza e a resiliencia, así como o pracer de aprender e comprender a ciencia.
Estratexias que aumenten a flexibilidade cognitiva e a apertura a cambios, e que axuden a transformar o erro en oportunidade de aprendizaxe.
Técnicas cooperativas que optimicen o traballo en equipo, despregamento de condutas empáticas e estratexias para a xestión de conflitos.
Actitudes inclusivas como a igualdade efectiva de xénero, a corresponsabilidade, o respecto polas minorías e a valoración da diversidade presente na aula e na sociedade como unha riqueza cultural.
Estratexias de identificación e prevención de abusos, de agresións, de situacións de violencia ou de vulneración da integridade física, psíquica e emocional.

4.4.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Ecuacións. - Resolver diferentes tipos de ecuacións.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación de como resolver ecuacións de primeiro grao, de forma alxébrica e gráfica. Explicación de como resolver ecuacións de segundo grao, de forma alxébrica e gráfica. 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de exercicios escritos de ecuacións de primeiro grao, de forma alxébrica e gráfica. Realización de exercicios escritos de ecuacións de segundo grao, de forma alxébrica e gráfica. 	<ul style="list-style-type: none"> Caderno con actividades escritas de ecuacións de primeiro e segundo grao, de forma alxébrica e gráfica. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos, boletín de exercicios, caderno, calculadora e pizarra. 	<ul style="list-style-type: none"> TO.4 TO.5 	11,0
Sistemas de ecuacións. - Resolver sistemas de ecuacións e problemas con sistemas.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación de como resolver sistemas de ecuacións. Explicación de como resolver problemas cotiáns e doutras áreas de coñecemento mediante ecuacións e sistemas. 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de exercicios escritos de sistemas de ecuacións. Realización de exercicios escritos nos que se resolvan problemas cotiáns e doutras áreas de coñecemento mediante ecuacións e 	<ul style="list-style-type: none"> Caderno con actividades escritas de sistemas de ecuacións. Caderno con actividades escritas nas que se resolvan problemas cotiáns e doutras áreas de coñecemento mediante ecuacións e 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos, boletín de exercicios, caderno, calculadora, pizarra. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 PE.2 PE.3 	12,0

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
		sistemas.	sistemas.		<ul style="list-style-type: none"> • TO.1 • TO.2 • TO.3 • TO.4 • TO.5 	
TOTAL						23,0

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	As interaccións e a enerxía.	22

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA7 - Caracteriza e explica fenómenos e aplicacións relacionados coa enerxía, e valora o seu uso responsable	NO
RA9 - Mantén unha actitude positiva na aprendizaxe das ciencias, promove activamente o traballo en equipo e participa nel, e valora as contribucións do resto do equipo	SI

4.5.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Relación das forzas cos cambios que producen sobre os sistemas.	1	As forzas como causa do movemento.	5,0
1.2 Leis de Newton.			

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
2.1 Diferenciar MRU, MRUA e MCU.	2	Tipos de movementos e magnitudes características.	6,0
2.2 Calcular distancias, velocidades e aceleracións.			
3.1 Aplicar as leis de Newton.	3	Leis de Newton	6,0
4.1 Obtención e consumo de enerxía.	4	Enerxía.	5,0
4.2 Formulación e comprobación de hipóteses sobre as formas de enerxía e as súas aplicacións.			
TOTAL			22

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA7.1 Identifícanse e comprendéronse fenómenos naturais relevantes, para os explicar a partir de teorías, leis e principios científicos adecuados, como estratexia na toma de decisións fundamentadas	• TO.1	N	10
CA7.2 Elaboráronse representacións que axuden na procura de estratexias de resolución dunha situación problematizada, organizando os datos dados e comprendendo as preguntas formuladas	• PE.1	N	15
CA7.3 Achouse a solución dun problema utilizando a información e os datos achegados, os propios coñecementos e as estratexias e as ferramentas apropiadas	• PE.2	N	15
CA7.4 Comprobase a corrección das solucións dun problema e a súa coherencia no contexto formulado	• PE.3	N	15
CA7.6 Analizouse e interpretouse información científica e matemática presente na vida cotiá, cunha actitude crítica	• PE.4	N	15
CA9.1 Amosouse resiliencia ante os retos académicos asumindo o erro como unha oportunidade para a mellora, e desenvolveuse un autoconcepto positivo ante as ciencias	• TO.2	N	10
CA9.2 Asumiuse responsablemente unha función concreta dentro dun proxecto científico, utilizando espazos virtuais cando sexa necesario, achegando valor, analizando criticamente as contribucións do resto do equipo, respectando a diversidade e favorecendo a inclusión	• TO.3	N	10
CA9.3 Emprendéronse, de xeito guiado e de acordo coa metodoloxía adecuada, proxectos científicos colaborativos orientados á mellora e á creación de valor na sociedade	• TO.4	N	10
TOTAL			100

4.5.e) Contidos

Contidos
<p>Predición e comprobación, mediante o razoamento lóxico-matemático, utilizando ecuacións e gráficas, da variación das principais magnitudes que describen o movemento dun corpo. Estudo dos movementos rectilíneos e circulares sinxelos.</p> <p>As forzas. Relación das forzas cos cambios que producen sobre os sistemas, e aplicación á resolución de problemas da vida cotiá e profesional relacionados coas forzas presentes na natureza. Identificación e manexo das principais forzas da contorna cotiá, como o peso, a normal, o rozamento ou a tensión, e o seu uso na explicación de fenómenos físicos en distintos escenarios.</p> <p>Leis de Newton: aplicacións a fenómenos naturais e cotiáns.</p> <p>A enerxía. Formulación e comprobación de hipóteses sobre as formas de enerxía e as súas aplicacións a partir das súas propiedades e do principio de conservación, como base para a resolución de problemas relacionados coa enerxía mecánica. Obtención e consumo de enerxía, e as súas repercusións ambientais.</p> <p>Análise dos efectos da calor sobre a materia. Recoñecemento de procesos de transferencia de calor nos que estean implicadas diferenzas de temperatura, como base da resolución de problemas cotiáns e profesionais.</p> <p>Estratexias de recoñecemento das emocións que interveñen na aprendizaxe e de desenvolvemento da curiosidade, a iniciativa, a perseveranza e a resiliencia, así como o pracer de aprender e comprender a ciencia.</p> <p>Estratexias que aumenten a flexibilidade cognitiva e a apertura a cambios, e que axuden a transformar o erro en oportunidade de aprendizaxe.</p> <p>Técnicas cooperativas que optimicen o traballo en equipo, despregamento de condutas empáticas e estratexias para a xestión de conflitos.</p> <p>Actitudes inclusivas como a igualdade efectiva de xénero, a corresponsabilidade, o respecto polas minorías e a valoración da diversidade presente na aula e na sociedade como unha riqueza cultural.</p> <p>Estratexias de identificación e prevención de abusos, de agresións, de situacións de violencia ou de vulneración da integridade física, psíquica e emocional.</p>

4.5.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
As forzas como causa do movemento. - Recoñecer diferentes forzas como responsables do movemento	<ul style="list-style-type: none"> Explicación da relación entre forzas e movementos. Representación de forzas e da súa resultante. 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de exercicios sobre a relación entre forzas e movementos, e representación de forzas e da súa resultante. 	<ul style="list-style-type: none"> Caderno con exercicios sobre a relación entre forzas e movementos, e representación de forzas e da súa resultante. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos, boletín de exercicios, caderno, ordenador con conexión a internet, proxector. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 TO.1 TO.2 TO.3 	5,0

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
					<ul style="list-style-type: none"> • TO.4 	
Tipos de movementos e magnitudes características. - Identificar diferentes tipos de movemento e as súas características principais.	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación da clasificación dos movementos segundo a súa traxectoria e a súa aceleración. 	<ul style="list-style-type: none"> • Realización de exercicios sobre a clasificación dos movementos segundo a súa traxectoria e a súa aceleración. 	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno con exercicios sobre a clasificación dos movementos segundo a súa traxectoria e a súa aceleración. 	<ul style="list-style-type: none"> • Apuntamentos, boletín de exercicios, caderno, ordenador con conexión a internet, proxeutor. 	<ul style="list-style-type: none"> • PE.2 • PE.3 • TO.2 • TO.3 • TO.4 	6,0
Leis de Newton - Coñecer as 3 leis de Newton.	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación das leis de Newton. 	<ul style="list-style-type: none"> • Resolución de cuestións sobre as leis de Newton. 	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno con cuestións sobre as leis de Newton. 	<ul style="list-style-type: none"> • Apuntamentos, boletín de exercicios, caderno, ordenador con conexión a internet, proxeutor. 	<ul style="list-style-type: none"> • PE.2 • PE.3 • TO.2 • TO.3 • TO.4 	6,0
Energía. - Coñecer o significado da enerxía e as súas formas.	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación da enerxía e as súas formas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios para identificar os diferentes tipos de enerxía e as súas manifestacións. 	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno con exercicios sobre os diferentes tipos de enerxía. 	<ul style="list-style-type: none"> • Apuntamentos, boletín de exercicios, caderno, ordenador con conexión a internet, proxeutor. 	<ul style="list-style-type: none"> • PE.4 • TO.2 • TO.3 • TO.4 	5,0
TOTAL						22,0

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Gráficas e funcións.	23

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Resolve problemas en diferentes contextos interpretando, organizando e analizando a información numérica relevante	SI
RA4 - Usa a linguaxe alxébrica e as relacións para resolver problemas en diferentes contextos, e comproba a corrección e a coherencia das solucións atopadas	SI
RA9 - Mantén unha actitude positiva na aprendizaxe das ciencias, promove activamente o traballo en equipo e participa nel, e valora as contribucións do resto do equipo	SI

4.6.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Interpretar fenómenos descritos mediante un enunciado, unha táboa, unha gráfica ou unha expresión analítica.	1	Gráficas.	3,0
2.1 Coñecer as funcións lineais e relacionadas coa ecuación da recta. Representar rectas.	2	Funcións lineais. Ecuación da recta.	4,0
3.1 Coñecer as funcións cuadráticas. Representar parábolas.	3	Funcións cuadráticas. Representación gráfica.	5,0
4.1 Coñecer e representar gráficamente a función inversa e a función exponencial.	4	Representación gráfica da función inversa e da función exponencial.	6,0
5.1 Usar aplicacións informáticas para a representación, a simulación e a análise da gráfica dunha función.	5	Uso de aplicacións informáticas para a representación de funcións	5,0
TOTAL			23

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA2.1 Elaboráronse representacións que axuden na procura de estratexias de resolución dunha situación problematizada, organizando os datos dados e comprendendo as preguntas formuladas	• TO.1	N	5
CA2.2 Acháronse as solucións dun problema utilizando a información e os datos achegados, os propios coñecementos e as estratexias e as ferramentas apropiadas	• TO.2	N	5
CA2.3 Comprobouse a corrección das solucións dun problema e a súa coherencia no contexto formulado	• PE.1	N	10
CA2.4 Empregáronse ferramentas tecnolóxicas adecuadas na representación, na resolución de problemas e na comprobación das solucións	• TO.3	N	5
CA2.5 Organizouse e comunicouse información científica e matemática de xeito claro e rigoroso, e de maneira verbal, gráfica, numérica, etc., utilizando o formato máis adecuado	• PE.2	N	10
CA2.6 Analizouse e interpretouse información científica e matemática presente na vida cotiá, cunha actitude crítica	• TO.4	N	5
CA4.1 Elaboráronse representacións que axuden na procura de estratexias de resolución dunha situación problematizada, organizando os datos dados e comprendendo as preguntas formuladas	• PE.3	N	10
CA4.2 Acháronse as solucións dun problema utilizando a información e os datos achegados, os propios coñecementos e as estratexias e ferramentas apropiadas	• PE.4	N	10
CA4.3 Comprobouse a corrección das solucións dun problema e a súa coherencia no contexto formulado	• PE.5	N	10
CA4.4 Empregáronse ferramentas tecnolóxicas adecuadas na representación, na resolución de problemas e na comprobación das solucións	• TO.5	N	5
CA4.5 Organizouse e comunicouse información científica e matemática de xeito claro e rigoroso, e de maneira verbal, gráfica, numérica, etc., utilizando o formato máis adecuado	• PE.6	N	10
CA4.6 Analizouse e interpretouse información científica e matemática presente na vida cotiá, cunha actitude crítica	• TO.6	N	5
CA9.1 Amosouse resiliencia ante os retos académicos asumindo o erro como unha oportunidade para a mellora, e desenvolveuse un autoconceito positivo ante as ciencias	• TO.7	N	2
CA9.2 Asumiuse responsablemente unha función concreta dentro dun proxecto científico, utilizando espazos virtuais cando sexa necesario, achegando valor, analizando criticamente as contribucións do resto do equipo, respectando a diversidade e favorecendo a inclusión	• TO.8	N	3
CA9.3 Emprendéronse, de xeito guiado e de acordo coa metodoloxía adecuada, proxectos científicos colaborativos orientados á mellora e á creación de valor na sociedade	• TO.9	N	5
TOTAL			100

4.6.e) Contidos

Contidos
Linguaxe alxébrica. Expresión de relacións mediante linguaxe alxébrica. Equivalencia de expresións alxébricas de segundo grao. Resolución alxébrica e gráfica de ecuacións de segundo grao en problemas de contextos diferentes. Interpretación da solución dun problema e comprobación da coherencia no contexto. Uso de ferramentas tecnolóxicas na resolución de problemas e interpretación das solucións.
Relacións e funcións. Formas de representación dunha relación: enunciado, táboas, gráficas e expresión analítica. Interpretación da información relevante en situacións reais (funcións cuadráticas, de proporcionalidade inversa, etc.).
Estratexias para a interpretación e modificación de algoritmos. Formulación de problemas susceptibles de seren analizados utilizando programas e outras ferramentas.
Estratexias de recoñecemento das emocións que interveñen na aprendizaxe e de desenvolvemento da curiosidade, a iniciativa, a perseveranza e a resiliencia, así como o pracer de aprender e comprender a ciencia.
Estratexias que aumenten a flexibilidade cognitiva e a apertura a cambios, e que axuden a transformar o erro en oportunidade de aprendizaxe.
Técnicas cooperativas que optimicen o traballo en equipo, despregamento de condutas empáticas e estratexias para a xestión de conflitos.
Actitudes inclusivas como a igualdade efectiva de xénero, a corresponsabilidade, o respecto polas minorías e a valoración da diversidade presente na aula e na sociedade como unha riqueza cultural.
Estratexias de identificación e prevención de abusos, de agresións, de situacións de violencia ou de vulneración da integridade física, psíquica e emocional.

4.6.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Gráficas. - Coñecer as táboas e gráficas como medios para expresar información.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación de como interpretar un fenómeno descrito mediante un enunciado, unha táboa, unha gráfica e unha expresión analítica. 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de exercicios escritos nos que se interpreten fenómenos descritos mediante un enunciado, unha táboa, unha gráfica ou unha expresión analítica. 	<ul style="list-style-type: none"> Caderno con actividades escritas nas que se interpretan fenómenos descritos mediante un enunciado, unha táboa, unha gráfica ou unha expresión analítica. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos, boletín de exercicios, caderno, ordenador con conexión a internet, proxector. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 PE.3 PE.4 PE.5 PE.6 TO.2 	3,0

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
					<ul style="list-style-type: none"> • TO.5 • TO.6 • TO.7 • TO.8 • TO.9 	
Funcións lineais. Ecuación da recta. - Estudo e resolución de exercicios sobre funcións lineais.	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación da ecuación da recta e da súa representación. 	<ul style="list-style-type: none"> • Realización de exercicios escritos nos que se representen rectas a partir da súa ecuación, e viceversa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno con actividades escritas nas que se representan parábolas a partir da súa ecuación, e viceversa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Apuntamentos, boletín de exercicios, caderno, ordenador con conexión a internet, proxector. 	<ul style="list-style-type: none"> • PE.1 • PE.3 • PE.4 • PE.5 • PE.6 • TO.1 • TO.2 • TO.5 • TO.6 • TO.7 • TO.8 • TO.9 	4,0

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Funcións cuadráticas. Representación gráfica. - Estudo e resolución de exercicios sobre funcións cuadráticas.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación da ecuación da función cuadrática e da súa representación. 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de exercicios escritos nos que se representen parábolas a partir da súa ecuación, e viceversa. 	<ul style="list-style-type: none"> Caderno con actividades escritas nas que se representan parábolas a partir da súa ecuación, e viceversa. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos, boletín de exercicios, caderno, ordenador con conexión a internet, proxector. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 PE.3 PE.4 PE.5 PE.6 TO.1 TO.2 TO.5 TO.6 TO.7 TO.8 TO.9 	5,0
Representación gráfica da función inversa e da función exponencial. - Estudo e resolución de exercicios sobre funcións exponenciais e inversa.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación da ecuación da función inversa e da súa representación. Explicación da ecuación da función exponencial e da súa representación. 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de exercicios escritos nos que se represente graficamente a función inversa. Realización de exercicios escritos nos que se represente graficamente a función exponencial. 	<ul style="list-style-type: none"> Caderno con actividades escritas nas que se representan graficamente a función inversa e a función exponencial. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos, boletín de exercicios, caderno, ordenador con conexión a internet, proxector. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 PE.3 PE.4 PE.5 PE.6 	6,0

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
					<ul style="list-style-type: none"> • TO.1 • TO.2 • TO.5 • TO.6 • TO.7 • TO.8 • TO.9 	
Uso de aplicacións informáticas para a representación de funcións - Manexar información utilizando como soporte medios dimitáis.	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación do uso de follas de cálculo para a representación de funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uso de follas de cálculo para a representación de funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> • Representacións gráficas de funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ordenador con conexión a internet, proxector. 	<ul style="list-style-type: none"> • PE.2 • TO.3 • TO.4 • TO.7 • TO.8 • TO.9 	5,0
TOTAL						23,0

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	A Terra como sistema.	20

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA7 - Caracteriza e explica fenómenos e aplicacións relacionados coa enerxía, e valora o seu uso responsable	NO
RA8 - Examina o funcionamento dos sistemas biolóxicos e xeolóxicos, analizando e previndo os riscos naturais, e promovendo un desenvolvemento sustentable	SI
RA9 - Mantén unha actitude positiva na aprendizaxe das ciencias, promove activamente o traballo en equipo e participa nel, e valora as contribucións do resto do equipo	SI

4.7.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Recoñecer a súa importancia para a vida na Terra	1	A atmosfera e a hidrosfera.	6,0
1.2 Coñecer as súas funcións.			
2.1 Coñecer os distintos ecosistemas.	2	Os ecosistemas.	9,0
2.2 Relacións intraespecíficas e interespecíficas dos ecosistemas.			
2.3 Coñecer os elementos bióticos e abióticos			
3.1 Identificar as consecuencias dos fenómenos xeolóxicos no relevo.	3	Os fenómenos xeolóxicos internos e externos.	5,0
3.2 Diferenciar os tipos de meteorización e identificar as súas consecuencias no relevo			
3.3 Analizar o proceso de erosión, recoñecendo os axentes xeolóxicos externos que interveñen e as consecuencias no relevo			
3.4 Describir Describiuse o proceso de transporte discriminando os axentes xeolóxicos externos que interveñen e as consecuencias no relevo.			
3.5 Analizar Analizouse o proceso de sedimentación discriminando os axentes xeolóxicos externos que interveñen, as situacións e as consecuencias no relevo.			
TOTAL			20

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA7.5 Relacionáronse con fundamentos científicos a preservación da biodiversidade, a conservación ambiental e a protección dos seres vivos da contorna, co desenvolvemento sustentable e a calidade de vida	• TO.1	N	10
CA8.1 Analizáronse as funcións da atmosfera e da hidrosfera, e valorouse a súa importancia para a vida na Terra, identificando o seu papel no proceso de formación e desenvolvemento do solo	• PE.1	N	10
CA8.2 Relacionáronse con fundamentos científicos a preservación da biodiversidade, a conservación ambiental, a protección dos seres vivos da contorna, o desenvolvemento sustentable e a calidade de vida	• PE.2	N	10
CA8.3 Recoñecéronse os compoñentes e as relacións nun ecosistema analizando os factores causantes de desequilibrios, e difundíronse accións que favorezan a conservación ambiental	• PE.3	N	10
CA8.4 Recoñeceuse a información con base científica en relación co ambiente, e distinguiuse das pseudociencias, das falacias, das teorías conspiratorias e das crenzas infundadas, mantendo unha actitude escéptica ante estas	• PE.4	N	10
CA8.5 Caracterizouse a dinámica interna e externa da xeosfera en relación coas manifestacións na superficie terrestre a través da interpretación da tectónica de placas	• PE.5	N	10
CA8.6 Analizáronse os riscos naturais e as medidas de prevención destes, en relación con fenómenos xeolóxicos, e valorouse a importancia de respectar os ciclos da natureza	• PE.6	N	10
CA9.1 Amosouse resiliencia ante os retos académicos asumindo o erro como unha oportunidade para a mellora, e desenvolveuse un autoconceito positivo ante as ciencias	• TO.2	N	10
CA9.2 Asumiuse responsablemente unha función concreta dentro dun proxecto científico, utilizando espazos virtuais cando sexa necesario, achegando valor, analizando criticamente as contribucións do resto do equipo, respectando a diversidade e favorecendo a inclusión	• TO.3	N	10
CA9.3 Empréndéronse, de xeito guiado e de acordo coa metodoloxía adecuada, proxectos científicos colaborativos orientados á mellora e á creación de valor na sociedade	• TO.4	N	10
TOTAL			100

4.7.e) Contidos

Contidos
A atmosfera e a hidrosfera. Funcións. Interaccións coa biosfera e a xeosfera na edafoxénese. Importancia para a vida na Terra.
Os ecosistemas. Elementos bióticos e abióticos. Relacións intraespecíficas e interespecíficas.
Os fenómenos xeolóxicos internos e externos. Diferenciación e clasificación. Manifestacións na superficie terrestre. Teoría da tectónica de placas.
Os riscos naturais. Medidas de prevención. Relación cos fenómenos xeolóxicos e determinadas actividades humanas. Importancia de respectar o relevo e os ciclos da natureza.

Contidos
Estratexias de recoñecemento das emocións que interveñen na aprendizaxe e de desenvolvemento da curiosidade, a iniciativa, a perseveranza e a resiliencia, así como o pracer de aprender e comprender a ciencia.
Estratexias que aumenten a flexibilidade cognitiva e a apertura a cambios, e que axuden a transformar o erro en oportunidade de aprendizaxe.
Técnicas cooperativas que optimicen o traballo en equipo, despregamento de condutas empáticas e estratexias para a xestión de conflitos.
Actitudes inclusivas como a igualdade efectiva de xénero, a corresponsabilidade, o respecto polas minorías e a valoración da diversidade presente na aula e na sociedade como unha riqueza cultural.
Estratexias de identificación e prevención de abusos, de agresións, de situacións de violencia ou de vulneración da integridade física, psíquica e emocional.

4.7.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
	Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	
A atmosfera e a hidrosfera. - Estudar a atmosfera e a hidrosfera e a súa función, así como a súa importancia para a vida na Terra.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación da atmosfera e a hidrosfera. 	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios sobre cuestións relativas á atmosfera e á hidrosfera. 	<ul style="list-style-type: none"> Caderno con exercicios. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos, boletín de exercicios, caderno, ordenador con conexión a internet, proxeccionador. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 PE.4 PE.5 TO.2 TO.3 TO.4 	6,0
Os ecosistemas. - Estudo dos diferentes ecosistemas e da súa importancia para a vida na Terra.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación dos diferentes tipos de ecosistemas e as súas características. 	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios sobre os diferentes tipos de ecosistemas. Presentación oral por grupos sobre os ecosistemas. 	<ul style="list-style-type: none"> Caderno de exercicios con preguntas sobre os ecosistemas. Presentación oral apoiada dalgún soporte dixital (póster, presentación...) 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos, boletín de exercicios, caderno, ordenador con conexión a internet, proxeccionador. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.2 PE.3 PE.4 TO.2 	9,0

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
					<ul style="list-style-type: none"> • TO.3 • TO.4 	
Os fenómenos xeolóxicos internos e externos. - Estudo dos fenómenos xeolóxicos internos e externos e das súas consecuencias sobre o relevo.	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación de que é o relevo, que son os axentes xeolóxicos e cal é a diferenza entre axentes xeolóxicos internos e externos. Explicación de que é a meteorización e dos seus tipos. Explicación dos conceptos: erosión, transporte e sedimentación. 	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades escritas sobre o relevo e os axentes xeolóxicos internos e externos. Actividades escritas sobre a meteorización e os seus tipos, a erosión, o transporte e a sedimentación. • Fotos donde se poña de manifesto a acción dos axentes xeolóxicos. 	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno con actividades escritas sobre o relevo, os axentes xeolóxicos e os procesos xeolóxicos. • Imaxes donde se vexa o efecto dos fenómenos xeolóxicos. 	<ul style="list-style-type: none"> • Apuntamentos, boletín de exercicios, caderno, ordenador con conexión a internet, proxector. 	<ul style="list-style-type: none"> • PE.4 • PE.5 • PE.6 • TO.2 • TO.3 • TO.4 	5,0
TOTAL						20,0

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	Xeometría.	22

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Realiza medidas e estimacións en figuras planas e tridimensionais, usando as ferramentas necesarias e adaptando a estratexia e o grao de precisión ao contexto	SI
RA9 - Mantén unha actitude positiva na aprendizaxe das ciencias, promove activamente o traballo en equipo e participa nel, e valora as contribucións do resto do equipo	SI

4.8.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Definir e representar puntos, rectas, rectas secantes e paralelas. Medir ángulos, lonxitudes, áreas e volúmenes de figuras e corpos xeométricos.	1	Puntos e rectas. Medida de ángulos, lonxitudes, áreas e volúmenes	9,0
2.1 Calcular perímetros, áreas e volumes, asignándo as unidades correctas.	2	Cálculo perímetros, áreas e volumes.	9,0
3.1 Usar aplicacións informáticas de xeometría dinámica para o estudo e a representación de figuras xeométricas.	3	Representación de figuras.	4,0
TOTAL			22

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA3.1 Elaboráronse representacións que axuden na procura de estratexias de resolución dunha situación problematizada, organizando os datos dados e comprendendo as preguntas formuladas	• PE.1	N	15
CA3.2 Acháronse as solucións dun problema utilizando a información e os datos achegados, os propios coñecementos e as estratexias e as ferramentas apropiadas	• PE.2	N	15
CA3.3 Analizouse e interpretouse información científica e matemática presente na vida cotiá, cunha actitude crítica	• PE.3	N	15
CA3.4 Aplicáronse procedementos propios das ciencias e as matemáticas en situacións diversas, establecendo conexións entre distintas áreas de coñecemento en contextos naturais, sociais e profesionais	• PE.4	N	15
CA9.1 Amosouse resiliencia ante os retos académicos asumindo o erro como unha oportunidade para a mellora, e desenvolveuse un autoconceito positivo ante as ciencias	• TO.1	N	10
CA9.2 Asumiuse responsablemente unha función concreta dentro dun proxecto científico, utilizando espazos virtuais cando sexa necesario, achegando valor, analizando criticamente as contribucións do resto do equipo, respectando a diversidade e favorecendo a inclusión	• TO.2	N	15
CA9.3 Emprendéronse, de xeito guiado e de acordo coa metodoloxía adecuada, proxectos científicos colaborativos orientados á mellora e á creación de valor na sociedade	• TO.3	N	15
TOTAL			100

4.8.e) Contidos

Contidos
Estimación e relacións. Toma de decisión xustificada do grao de precisión en situacións de medida. Estimación ou cálculo de medidas indirectas, usando diferentes estratexias, en formas e obxectos da vida cotiá e profesional.
Medición. Dedución, interpretación e aplicación das principais fórmulas para obter áreas, volumes e capacidades en formas tridimensionais. Equivalencia entre medidas de volume e capacidade. Uso de representacións planas de obxectos tridimensionais para cálculo de áreas e a súa aplicación na resolución de problemas.
Uso de instrumentos de debuxo e ferramentas dixitais para modelizar e representar obxectos xeométricos con propiedades fixadas, como as lonxitudes de lados ou as medidas de ángulos.
Estratexias de recoñecemento das emocións que interveñen na aprendizaxe e de desenvolvemento da curiosidade, a iniciativa, a perseveranza e a resiliencia, así como o pracer de aprender e comprender a ciencia.
Estratexias que aumenten a flexibilidade cognitiva e a apertura a cambios, e que axuden a transformar o erro en oportunidade de aprendizaxe.
Técnicas cooperativas que optimicen o traballo en equipo, despregamento de condutas empáticas e estratexias para a xestión de conflitos.
Actitudes inclusivas como a igualdade efectiva de xénero, a corresponsabilidade, o respecto polas minorías e a valoración da diversidade presente na aula e na sociedade como unha riqueza cultural.
Estratexias de identificación e prevención de abusos, de agresións, de situacións de violencia ou de vulneración da integridade física, psíquica e emocional.

4.8.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Puntos e rectas. Medida de ángulos, lonxitudes, áreas e volúmenes - Estudo da representación de puntos e rectas e da medición de lonxitudes, superficies e volumes.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación dos conceptos: punto, recta, rectas secantes e paralelas. Explicación do uso da regra, escuadra, cartabón, transportador de ángulos e compás. Explicación de escalas. 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de exercicios de representación de puntos, rectas, rectas secantes e paralelas. Traballo en equipo para a obtención de medidas de diferentes figuras xeométricas. Cálculo de dimensións reais a partir de planos e mapas. 	<ul style="list-style-type: none"> Caderno con exercicios de representación de puntos, rectas, rectas secantes e paralelas, de medidas de diferentes figuras xeométricas e de escalas. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos, boletín de exercicios, caderno, ordenador con conexión a internet, proxector, figuras xeométricas, planos e regla. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 PE.3 TO.1 TO.2 TO.3 	9,0
Cálculo perímetros, áreas e volumes. - Estudo das formas de calcular perímetros, superficies e volumes para poder facer depois ditas medicións.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación de polígonos, os seus compoñentes, o seu perímetro e a súa área. Explicación da circunferencia 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de exercicios de cálculo de perímetros e áreas de polígonos. Realización de exercicios de 	<ul style="list-style-type: none"> Caderno con exercicios dos tipos mencionados. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos, boletín de exercicios, caderno, ordenador con conexión a internet, proxector e metro. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 	9,0

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
	e o círculo. Explicación de cálculo de volumes. Explicación de cálculo de medidas indirectas. Semellanzas; descomposición en figuras máis simples	cálculo de perímetros de circunferencias e áreas de círculos. Realización de exercicios con cálculo de volumes. Realización de exercicios de cálculo de medidas indirectas. Semellanzas; descomposición en figuras máis simples • Medida da superficie do chan da clase e do volumen da aula.			<ul style="list-style-type: none"> • TO.1 • TO.2 • TO.3 	
Representación de figuras. - Aprender a utilizar aplicacións para representar as superficies e corpos de revolución estudados.	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación do uso do simulador Geogebra para a representación de figuras xeométricas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uso do simulador Geogebra para a representación de figuras xeométricas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Representacións gráficas de figuras xeométricas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ordenador con conexión a internet e proxector. 	<ul style="list-style-type: none"> • PE.2 • PE.4 • TO.1 • TO.2 • TO.3 	4,0
TOTAL						22,0

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	O desenvolvemento sustentable.	12

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA8 - Examina o funcionamento dos sistemas biolóxicos e xeolóxicos, analizando e previndo os riscos naturais, e promovendo un desenvolvemento sustentable	NO

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA9 - Mantén unha actitude positiva na aprendizaxe das ciencias, promove activamente o traballo en equipo e participa nel, e valora as contribucións do resto do equipo	SI

4.9.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Recoñecer cales son os recursos naturais e coñecer como se explotan. Coñecer o desenvolvemento sustentable.	1	Os recursos naturais e a súa explotación. Desenvolvemento sustentable.	4,0
2.1 Coñecer a xestión dos residuos. As tres R	2	Xestión e eliminación dos residuos.	4,0
3.1 Coñecer a relación entre o efecto invernadero, chuvia ácida e burato da capa de ozono co cambio climático.	3	O cambio climático.	4,0
TOTAL			12

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA8.4 Recoñeceuse a información con base científica en relación co ambiente, e distínguese das pseudociencias, das falacias, das teorías conspiratorias e das crenzas infundadas, mantendo unha actitude escéptica ante estas	• PE.1	N	30
CA8.6 Analizáronse os riscos naturais e as medidas de prevención destes, en relación con fenómenos xeolóxicos, e valorouse a importancia de respectar os ciclos da natureza	• PE.2	N	30
CA9.1 Amosouse resiliencia ante os retos académicos asumindo o erro como unha oportunidade para a mellora, e desenvolveuse un autoconceito positivo ante as ciencias	• TO.1	N	10
CA9.2 Asumiuse responsablemente unha función concreta dentro dun proxecto científico, utilizando espazos virtuais cando sexa necesario, achegando valor, analizando criticamente as contribucións do resto do equipo, respectando a diversidade e favorecendo a inclusión	• TO.2	N	15
CA9.3 Emprendéronse, de xeito guiado e de acordo coa metodoloxía adecuada, proxectos científicos colaborativos orientados á mellora e á creación de valor na sociedade	• TO.3	N	15
TOTAL			100

4.9.e) Contidos

Contidos
O cambio climático. Causas e consecuencias. Efectos globais das accións individuais e colectivas. Causas e consecuencias da deterioración do ambiente. Importancia da adquisición de hábitos sustentables.
Os riscos naturais. Medidas de prevención. Relación cos fenómenos xeolóxicos e determinadas actividades humanas. Importancia de respectar o relevo e os ciclos da natureza.
Estratexias de recoñecemento das emocións que interveñen na aprendizaxe e de desenvolvemento da curiosidade, a iniciativa, a perseveranza e a resiliencia, así como o pracer de aprender e comprender a ciencia.
Estratexias que aumenten a flexibilidade cognitiva e a apertura a cambios, e que axuden a transformar o erro en oportunidade de aprendizaxe.
Técnicas cooperativas que optimicen o traballo en equipo, despregamento de condutas empáticas e estratexias para a xestión de conflitos.
Actitudes inclusivas como a igualdade efectiva de xénero, a corresponsabilidade, o respecto polas minorías e a valoración da diversidade presente na aula e na sociedade como unha riqueza cultural.
Estratexias de identificación e prevención de abusos, de agresións, de situacións de violencia ou de vulneración da integridade física, psíquica e emocional.

4.9.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Os recursos naturais e a súa explotación. Desenvolvemento sustentable. - Estudo do desenvolvemento sustentable para facer un uso responsable dos recursos naturais.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación de cales son os recursos naturais, cales os factores que inciden na conservación do ambiente e as accións que contribúen ao mantemento e á mellora do equilibrio ambiental. Explicar o concepto de desenvolvemento sustentable. 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de actividades escritas sobre os recursos naturais, os factores que inciden na conservación do ambiente e as accións que contribúen ao mantemento, á mellora do equilibrio ambiental e o desenvolvemento sustentable. 	<ul style="list-style-type: none"> Caderno con actividades escritas sobre os recursos naturais, os factores que inciden na conservación do ambiente, as accións que contribúen ao mantemento e á mellora do equilibrio ambiental e o desenvolvemento sustentable. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos, boletín de exercicios, caderno, ordenador con conexión a internet, proxector. 	<ul style="list-style-type: none"> TO.1 TO.2 TO.3 	4,0
Xestión e eliminación dos residuos. - Estudo da xestión e eliminación de residuos para dar solución a problemáticas actuais.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación dos criterios a seguir para a realización da actividade: "A xestión dos residuos, as tres R" 	<ul style="list-style-type: none"> Realización en equipo da actividade: "A xestión dos residuos, as tres R" 	<ul style="list-style-type: none"> Traballo sobre a xestión de residuos. 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador con conexión a internet. 	<ul style="list-style-type: none"> TO.1 TO.2 TO.3 	4,0

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
O cambio climático. - Estudo das causas e consecuencias do cambio climático.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación do concepto de axentes contaminantes e do concepto, causas e efectos da chuvia ácida, o efecto invernadoiro e a destrución da capa de ozono e da súa relación co cambio climático. 	<ul style="list-style-type: none"> Investigación sobre os fenómenos de chuvia ácida, efecto invernadoiro e destrución da capa de ozono e da súa relación co cambio climático, para a posterior resolución de exercicios no caderno de clase. 	<ul style="list-style-type: none"> Caderno con actividades escritas sobre os fenómenos de chuvia ácida, efecto invernadoiro e destrución da capa de ozono. Póster sobre axentes contaminantes. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos, boletín de exercicios, caderno, ordenador con conexión a internet, proxeutor. 	<ul style="list-style-type: none"> TO.1 TO.2 TO.3 	4,0
TOTAL						12,0

4.10.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
10	Estadística.	22

4.10.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA5 - Organiza e analiza información estatística usando ferramentas tecnolóxicas, asigna probabilidades en experimentos sinxelos e comunica os resultados de xeito clara e rigoroso	SI
RA9 - Mantén unha actitude positiva na aprendizaxe das ciencias, promove activamente o traballo en equipo e participa nel, e valora as contribucións do resto do equipo	SI

4.10.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Completar táboas de frecuencias e facer representacións gráficas.	1	Estatística. Tablas de frecuencias. Representación gráfica.	6,0
2.1 Calcular medidas de centralización e de dispersión.	2	Medidas de centralización y de dispersión.	9,0
3.1 Resolver problemas de probabilidade.	3	Probabilidade.	7,0
TOTAL			22

4.10.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA5.1 Acháronse as solucións dun problema utilizando a información e os datos achegados, os propios coñecementos e as estratexias e as ferramentas apropiadas	• PE.1	N	20
CA5.2 Empregáronse ferramentas tecnolóxicas adecuadas na representación, na resolución de problemas e na comprobación das solucións	• TO.1	N	10
CA5.3 Organizouse e comunicouse información científica e matemática de xeito claro e rigoroso, e de maneira verbal, gráfica, numérica, etc., utilizando o formato máis adecuado	• PE.2	N	20
CA5.4 Analizouse e interpretouse información científica e matemática presente na vida cotiá, cunha actitude crítica	• PE.3	N	20
CA9.1 Amosouse resiliencia ante os retos académicos asumindo o erro como unha oportunidade para a mellora, e desenvolveuse un autoconcepto positivo ante as ciencias	• TO.2	N	10
CA9.2 Asumiuse responsablemente unha función concreta dentro dun proxecto científico, utilizando espazos virtuais cando sexa necesario, achegando valor, analizando criticamente as contribucións do resto do equipo, respectando a diversidade e favorecendo a inclusión	• TO.3	N	10
CA9.3 Emprendéronse, de xeito guiado e de acordo coa metodoloxía adecuada, proxectos científicos colaborativos orientados á mellora e á creación de valor na sociedade	• TO.4	N	10
TOTAL			100

4.10.e) Contidos

Contidos
Deseño de estudos estatísticos. Formulación de preguntas adecuadas. Organización de datos. Realización de táboas e gráficos adecuados mediante diferentes ferramentas tecnolóxicas.
Medidas de centralización e dispersión. Cálculo, interpretación e obtención de conclusións razoadas. Uso das ferramentas tecnolóxicas adecuadas a cada situación. Comparación de dous conxuntos de datos atendendo ás súas medidas de centralización e de dispersión.
Probabilidade. Fenómenos deterministas e aleatorios. Sucesos. Aproximación á probabilidade a través das frecuencias relativas. Asignación de probabilidades mediante a regra de Laplace e técnicas de recuento.
Toma de decisións de experimentos simples en diferentes contextos.
Estratexias de recoñecemento das emocións que interveñen na aprendizaxe e de desenvolvemento da curiosidade, a iniciativa, a perseveranza e a resiliencia, así como o pracer de aprender e comprender a ciencia.
Estratexias que aumenten a flexibilidade cognitiva e a apertura a cambios, e que axuden a transformar o erro en oportunidade de aprendizaxe.
Técnicas cooperativas que optimicen o traballo en equipo, despregamento de condutas empáticas e estratexias para a xestión de conflitos.
Actitudes inclusivas como a igualdade efectiva de xénero, a corresponsabilidade, o respecto polas minorías e a valoración da diversidade presente na aula e na sociedade como unha riqueza cultural.

Contidos

Estratexias de identificación e prevención de abusos, de agresións, de situacións de violencia ou de vulneración da integridade física, psíquica e emocional.

4.10.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Estatística. Tablas de frecuencias. Representación gráfica. - Realización de táboas e gráficos adecuados mediante diferentes ferramentas tecnolóxicas	<ul style="list-style-type: none"> Explicación de conceptos básicos de estatística, táboas e gráficos. 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de exercicios sobre conceptos básicos de estatística, construción e interpretación de táboas e gráficos. 	<ul style="list-style-type: none"> Caderno con exercicios sobre conceptos básicos de estatística, construción e interpretación de táboas e gráficos. Construción de táboas e gráficos en follas de cálculo. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos, boletín de exercicios, caderno, ordenador con conexión a internet, proxeutor. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 TO.1 TO.2 TO.3 TO.4 	6,0
Medidas de centralización y de dispersión. - Cálculo, interpretación e obtención de conclusións razoadas.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación de medidas de centralización e de dispersión. 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de exercicios nos que se fagan cálculos de medidas de centralización e de dispersión. 	<ul style="list-style-type: none"> Caderno con exercicios nos que se fan cálculos de medidas de centralización e de dispersión. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos, boletín de exercicios, caderno, calculadora e pizarra. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 PE.2 TO.1 TO.2 TO.3 TO.4 	9,0
Probabilidade. - Estudio de fenómenos deterministas e aleatorios.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación da regra de Laplace, das propiedades dos sucesos e de cálculo de 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de exercicios sinxelos de probabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> Caderno con exercicios sinxelos de probabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos, boletín de exercicios, caderno, calculadora e pizarra. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 	7,0

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
	exercicios sinxelos de probabilidade.				<ul style="list-style-type: none"> • PE.2 • PE.3 • TO.1 • TO.2 • TO.3 • TO.4 	
TOTAL						22,0

5. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Os criterios de cualificación que se seguirán para establecer a nota numérica de cada unidade didáctica son os seguintes:

- As probas escritas contarán un 60% da nota de cada UD. Está previsto realizar unha proba por cada UD.

- No 40% restante da nota da unidade terase en conta:

a) Realización das actividades de repaso propostas para facer na casa e todos os aspectos relacionados co traballo diario (10%).

b) Actividades periódicas realizadas na aula e realcionadas coa UD que en cada momento se está a desenvolver (20%).

c) Producións do alumnado: informes de prácticas de laboratorio, presentacións orais, simulacións virtuais, vídeos ou outros traballos ou proxectos que se propoñan (10%).

A nota de cada avaliación trimestral será a media ponderada das unidades traballadas no trimestre, segundo o peso que teñan asignado. Unha avaliación trimestral considérase superada se acadada a puntuación mínima de 5 sobre 10.

A nota no boletín informativo trimestral será a resultante de aplicar o seguinte redondeo: se o primeiro número decimal da cualificación é 5 ou máis de 5 a nota redondearase ao enteiro máis próximo (4,5 redondearase a 5).

A cualificación da avaliación ordinaria será a media ponderada das unidades traballadas durante o curso, unha vez realizadas as probas de recuperación (no caso de que as houbera). O cálculo desta nota farase tomando os datos cuantitativos obtidos para o cálculo da nota trimestral non a do boletín informativo trimestral. A materia quedará aprobada se a cualificación desta avaliación é 5 ou máis de 5 puntos (despois de aplicar o redondeo).

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

A recuperación do alumnado con dificultades de aprendizaxe estará en función das necesidades detectadas, podendo levarse a cabo unha ou varias das seguintes medidas:

- Medidas de reforzo: durante as clases, solicitando a súa intervención con preguntas sinxelas sobre o que se está explicando ou se explicou, resolución de problemas paso a paso, resolución de dúbidas no tempo de lecer, exercicios de reforzo, etc.

- Recuperación de avaliacións non superadas:

De non superar a primeira ou a segunda avaliación, ralizarase unha proba de recuperación das unidades non superadas ao inicio do seguinte trimestre. De non superar a terceira avaliación a recuperación das UD's non superadas realizarase antes da avaliación ordinaria.

A nota da recuperación da unidade será a obtida aplicando os mesmos criterios que se establecen para esa UD na PD. Estas consideracións refírense á parte correspondente ás probas escritas (60%). As cualificacións obtidas polos demais procedementos e instrumentos de avaliación non se verán modificadas (40%). A nota obtida nas probas de recuperación, de ser superior á das probas previas, substituiría á que estaba pendente, e de ser inferior, mantense a que xa tiña.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

A proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua realizarase unha soa vez unha vez rematado o curso e consistirá na resolución de exercicios das dez unidades didácticas estudadas durante o curso. A calificación desta proba será o 100% da nota final, sen terse en conta o 40% procedente do traballo de alumnado durante o tempo que asistiu ás clases, e no boletín informativo redondearase ao enteiro máis próximo (4,5 redondearase a 5).

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Avaliarase de xeito continuo, ao mesmo tempo que se leva á práctica, imprimíndolle un carácter formativo, que permita a modificación da programación no momento que se detecte a necesidade de axustarse á realidade da aula e do grupo.

Ao final de cada avaliación e ao final do curso consignarase na memoria do departamento o resultado de dito seguemento.

8. Medidas de atención á diversidade**8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial**

En cada unidade, na presentación da mesma, faranse preguntas para saber cal é a base que teñen os alumnos ou qué erros de concepto teñen que nos permitirán adaptar a práctica docente as posibles ideas previas erróneas ou dificultades que poidan surxir.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Crearanse actividades de reforzo, do mesmo tipo que as realizadas nas sesións de clase, para ser usadas se a observación dos alumnos así o aconsella, ou se a avaliación resulta negativa.

9. Aspectos transversais**9.a) Programación da educación en valores**

A educación en valores se incluírá de forma diaria e continua, atendendo a situacións que puideran aparecer durante as buscas de información nas unidades didácticas, ou a temas de actualidade reflectidos nos medios de comunicación. Inclúense de forma directa no módulo, e integrados na cualificación, valores como a igualdade efectiva entre homes e mulleres, hábitos de conservación do patrimonio natural, e desenrolo de comportamentos baseados en principios democráticos e á resolución pacífica de conflitos.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

- Complementaria: Charla divulgativa científica a cargo de David Ballesteros.

- Non se programa ningunha actividade extraescolar.